

Účinkuje soubor Konvergence:

Kristýna Valoušková j.h. – zpěv

Rudolf Kvíz j.h. – recitace

Martina Zemková j.h. – flétna

Jiří Mráz – klarinet

Viktor Mazáček, Matěj Vlk – housle

Ondřej Štochl, Ludmila Sovadinová j.h. – viola

Helena Velická – violoncello

Ondřej Melecký – kontrabas

Markéta Mazourová j.h., Junko Honda j.h. – bicí nástroje

Tomáš Pálka – cembalo, tam-tam

Jan Rybář – klavír, dirigent

Jan Svejkovský – dirigent

40fingers j.h. (Miron Šmidák, Eva Hutýrová, Slavomír Grochowski, Hana Volková)

vstupné: 100Kč, studenti a důchodci 75Kč, děti zdarma

Skladatelské sdružení **KONVERGENCE** jsme založili na jaře 2002. Náplní naší činnosti je veřejné uvádění děl skladatelů mladé generace, ať už jde přímo o díla členů anebo zajímavé kompozice mladých autorů žijících v zahraničí. Rovněž si klademe za cíl uvádění těch skladeb autorů generace starší, která jsou u nás hrána méně, případně nebyla hrána vůbec.

Uvědomujeme si nesmírnou stylovou rozmanitost prostředků, které dnes soudobá hudba používá. Proto má být výsledkem našich snah nalézání a uvědomování si spojitosti ve světě výrazových prvků hudby a jejich odraz v koncepci našich koncertů.

Příští koncert sdružení KONVERGENCE bude anoncován na:

<http://konvergence.wz.cz>

Web: <http://konvergence.wz.cz> www.ondrejstochl.info www.tomaspalka.wz.cz

E-mail: konvergence@centrum.cz

Pokud si přejete být včas informováni o koncertech našeho sdružení a dosud vám není zasíláno upozornění v elektronické podobě, napište nám prosím na konvergence@centrum.cz vaši e-mailovou adresu, zařadíme ji do našeho adresáře.

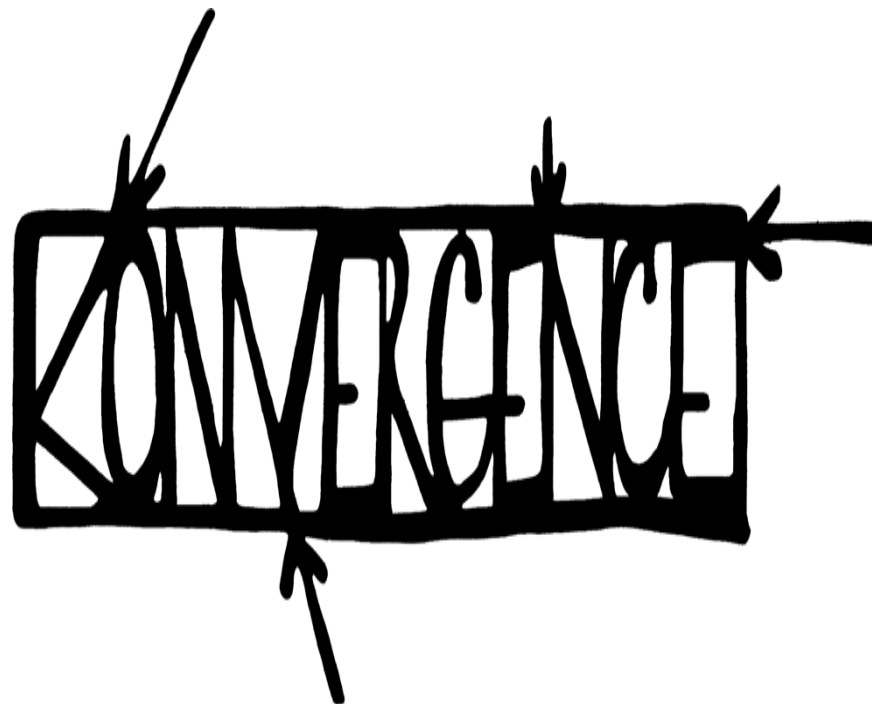
Tento koncert se koná díky finančním podporám:

Nadace Gideona Kleina

Nadace Českého Hudebního Fondu

Nadace Ochranného Svazu Autorského

Ministerstvo kultury ČR

15. 12. 2006

HUDBA A ILUZE BAREV

HUDEBNÍ VÝRAZ V METAFYZICKÉ ROVINĚ

Dnešní dramaturgie je možná jednou z nejdůležitějších, k jaké jsme se v letošní sezóně odhodlali. Mluvit o barvě v hudbě a jejích metafyzických rovinách je natolik komplikované, že by si možná leckterý hudební kritik přišel na své. Nicméně, naším záměrem bylo, poukázat na ty oblasti hudby, které mohou zůstat skryté, pokud nejsou naopak zdůrazněny.

Od barevnosti vysněné či viděné-slyšené samotným autorem a přenesené do názvu (Zemek) se přeneseme do oblasti barev spojenými s užitím konkrétních souzvuků – akordů, které škálu barev předestírají neustálou konfrontací v nových souvislostech (Rybář). Určitý předěl v dramaturgii přináší dynamická a dravá virtuózní skladba (Benjamin). Ta svým charakterem přináší oživení do celkového průběhu. Hru s časem a jeho vnímáním bychom mohli spatřit ve skladbách zbývajících (Pálka, Štochl). Pálkova skladba si pohrává se smršťováním a rozpínáním času, Štochlova kompozice přináší maximální vyhocení kontrastu mezi vývojem a prožitkem stavu jakéhosi bezčasí, stavu, jenž je právě teď.

PROGRAM KONCERTU:

Pavel Zemek: **Modrá hudba (1998)**
pro flétnu, klarinet, housle, violu, cello, kontrabas, klavír, cembalo a bicí nástroje

Tomáš Pálka: **Takové ticho, že je musíš vyslovit (2005)**
pro 4 hráče na 2 klavíry

George Benjamin: **Viola, viola (1997)**

Jan Rybář: **27 akordů pro housle, violoncello a klavír (2005)**

Ondřej Štochl: **Úniky k radosti (2004)**
pro zpěv, recitaci, klarinet, smyčcové kvarteto a bicí nástroje

PAVEL ZEMEK: MODRÁ HUDBA

Kontrastní prvky formové stavby – Myslivečkův menuet, fragmenty složitých převzatých struktur nové komplexnosti a vývoj pohybu ze závěru Beethovenova opusu 109 jsou spojeny ve snaze o dosažení co nejvýraznější jednoty, mimo jiné i prostřednictvím vývoje od vícevrstevnatosti přes zvýraznění tónu až k zjednodušenému závěru.

Název skladby souvisí s autorovou barevnou představou tóniny E-dur, která jednoznačně převládá.

TOMÁŠ PÁLKA: TAKOVÉ TICHO, ŽE JE MUSÍŠ VYSLOVIT

Název je převzat z Holanovy básně *Je...*

Vytknutý verš velkou měrou charakterizuje můj kompoziční svět. Ve většině svých skladeb se pohybuji v hladinách nízké dynamiky, v hladinách minimálních zvratů či kontrastů, které probíhají jakoby mimochodem. Tato kompozice se svým dynamickým obloukem i celkovým formálním plánem vymyká nad rámec takových skladeb. Bloky hudby stojí ve vzájemných kontrastech, zvraty hudebního dění jsou náhlé a svým obrysem směřují k expresivnější výpovědi. Skladbu jsem psal v době, kdy jsem měl již delší dobu pocit jakéhosi odcizení se, uzavření se a snahu úniků od vnějšího dění. Tato kompozice je tedy jakýmsi výkřikem a snahou o odpoutání se z vlastního sevřeného kruhu. Nepatrný zlomek procitnutí udává smysl předchozí existence v tom, že může být plně prožit. Současně otevírá nové možnosti pohledu na veškerou skutečnost, na tom, jak je tato skutečnost přijímána.

Mohli byste si například představit cestu člověka setrvávajícího ve světě vlastních představ a iluzí. Je to dlouhá cesta vnitřním tichem. A jednou toto ticho exploduje. Je to jako vysvobození. Ticho, které následuje, je již jiným tichem...

GEORGE BENJAMIN: VIOLA, VIOLA

Skladba George Benjaminova *Viola, Viola* je bezesporu nejživelnější kompozicí dnešního večera. Hráčsky velice náročná kompozice však nepostrádá osobitou Benjaminovu harmonii, tónovou bohatost ani melodiku. Autorovi se podařilo vytěžit ze dvou stejných melodických nástrojů maximum. Hojně využívá krajních poloh nástroje a vícezvuků. Benjamin tak dokázal zaplnit hráčský prostor takovým způsobem, že místy až navozuje dojem, jakoby hrálo nástrojů více. Kompozice *Viola, viola* tedy není pouze příležitostnou skladbou napsanou pro známé virtuózy, jak tomu často u známých jmen bývá, ale otevírá nám dveře do hudebního jazyka tohoto anglického skladatele a dirigenta, který spolupracoval s mnoha významnými světovými tělesy věnujícími se soudobé hudbě a rovněž s celou řadou světových symfonických orchestrů.

JAN RYBÁŘ: 27 AKORDŮ PRO HOUSLE, VIOLONCELLO A KLAVÍR

Kompozice 27 akordů pro housle violoncello a klavír nese svůj název díky způsobu, kterým byla napsána. Dříve, než cokoliv jiného, jsem měl totiž hotový její harmonický plán. Tím je 27 předdefinovaných souzvuků, ze kterých vychází celá skladba. Jejich střídáním docilují postupných změn harmonického napětí i hustoty tónového výběru. Další parametry skladby jsem ponechal své fantazii. Skladba vyznívá melancholicky, závěrečné katarzní spočinutí na kvintovém akordu navozuje optimistické smíření se všemi konflikty, které byly navozeny v průběhu skladby.

ONDŘEJ ŠTOCHL: ÚNIKY K RADOSTI

Pro tuto skladbu jsem zvolil tři básně ze sbírky „Asklépiovi kohouta“. Jejich výběr rozhodně nebyl jen otázkou mého momentálního rozpoložení (líbí – nelíbí). Hledal jsem takové, které se zabývají podle mne vůdčím tématem nejen Holanova myšlení – otázkou možné míry a omezenosti lidské svobody. Všichni totiž žijeme mezi mantinely – mezi zdmi. Některé si vytváří lidská společnost sama a jsou tedy proměnlivé, jiné jsou stejné snad od dob, kdy člověk bydlel v jeskyních a prak byl hudbou budoucnosti.

Takovou neměnnou zdí, která snad nejvíce ovlivňuje lidský život, je čas. Jako každá zeď umí vést i omezovat: člověk díky němu je schopen vývoje, poučí se z chyb, vzpomíná na minulost a plánuje budoucnost. Díky němu myslí v relacích, neustále srovnává. Život tak má podobu série událostí, skutků, informací... A v tom také přináší největší omezení – díky němu život musí mít podobu příběhu, který i kdyby byl celý naplněn jen radostí a štěstím, člověku snadno proteče mezi prsty.

Skladba je záměrně komponována tak, aby co nejvíce vystihovala hloubku kontrastu mezi rychlým, dynamickým vývojem a prožitkem stavu, ve kterém je vnímání času deformováno natolik, že se začíná vytrácet. Právě tato místa jsou ony „Úniky k radosti“.

Zeď I.

Tato zeď není zde kvůli delším větším
plným plodů tam uvnitř, za ní...
Neodděluje, nehlídá a nesoudí
a, letitá, je si vědoma,
že spíše zasahuje do ticha
tím, že se drolí na sám krevní kámen...
A protože nemůže být něčím jiným,
nic nezmeškává, i když končí
málo navštěvovaným ženským záchodkem...

Zeď II.

Tato zeď s rychle uzavřeným
kusem prostoru je také
plna zarudlých trhlín
po mrtvici cihel...
Málo pozorné k nepřítomnosti slunce,
stíny skrývají dorozumění s člověkem
až po úklad...
A zrovna tady jste se mě ptala,
je-li život sen, vy,
tak živoucí, právě když spíte,
celá ve snu... Ale ta zeď!
Došla k vědomí sebe samé?

Radost

To, co jste řekla a pak ještě žila,
bylo pro mrtvé... Vždyť opravdu
jenom radost je v čase,
neboť jediné ona je právě teď.
Nejpřítomnější. Nejsmrtelnější...